

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟΥΣ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ- 21 Μαΐου.
(Για την Κυριακή 24.5.220)

Την 21η Μαΐου η Εκκλησία, με ιδιαίτερη ευγνωμοσύνη, τιμά τη μνήμη δύο εκ των κορυφαίων τέκνων της, που ιδιαίτερα την αγάπησαν και εργάστηκαν για την επικράτησή Της στον κόσμο· του Αγίου Κωνσταντίνου και της μητέρας του Αγίας Ελένης.

Ο Άγιος Κωνσταντίνος γεννήθηκε στην πόλη Ναϊσό, τη σημερινή Νίσα της κεντρικής Σερβίας, γύρω στο έτος 275. Πατέρας του ήταν ο ελληνο-ιλλυρικής καταγωγής Κωνσταντίος ο Χλωρός, αξιωματικός του ρωμαϊκού στρατού, ο οποίος έφθασε μέχρι το αξίωμα του Καίσαρα των δυτικών επαρχιών της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Η Μητέρα του ήταν η πολύ ευσεβής και ενάρετη βαπτισμένη χριστιανή Ελένη, που γεννήθηκε στην πόλη Δρέπανο της Βιθυνίας (Μικράς Ασίας) περί το έτος 247.

Ο Κωνσταντίνος από την Ιστορία ονομάστηκε **Μέγας**, για την πολιτική σύνεση, τη στρατιωτική δεξιότητα και ανδρεία, τη διάσωση του Ανατολικού τμήματος της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας με την μεταφορά της έδρας της από τη Ρώμη στο Βυζάντιο. Επίσης ονομάστηκε Μέγας και για τον πρωτεύοντα ρόλο που διαδραμάτισε η Πόλη που ο ίδιος ίδρυσε, η Κωνσταντινούπολη, στην ανάπτυξη του βυζαντινού πολιτισμού, επί χίλια έτη, αλλά και στον εκπολιτισμό άλλων λαών, ως και άλλα μεγάλα έργα.

Από την Εκκλησία ο Κωνσταντίνος ονομάστηκε **Ισαπόστολος** και **Άγιος**, για τα όσα μεγάλα και θαυμαστά έκανε για την προάσπιση και την ανάπτυξη της χριστιανικής πίστης στην αυτοκρατορία του και στην οικουμένη.

Με το γνωστό διάταγμα των Μεδιολάνων (σημ. Μιλάνο Ιταλίας) το έτος 313 ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος με τον Λικίνιο χάρισε την θρησκευτική ελευθερία και την ανεξιθρησκεία στους λαούς της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Έτσι σταμάτησαν οι διωγμοί εναντίον των χριστιανών. Ελευθερώθηκαν από τις φυλακές, και γύρισαν στα σπίτια τους όλοι οι χριστιανοί που είχαν διωχθεί από τον Διοκλητιανό και τον Λικίνιο.

Όταν δέ, ο Μέγας Κωνσταντίνος, ησύχασε από τους πολέμους και αποκατέστησε την εσωτερική ενότητα στην αυτοκρατορία του, επιδόθηκε στην ενίσχυση της Εκκλησίας. Καθιέρωσε την Κυριακή ως ημέρα αργίας, ώστε να μπορούν οι χριστιανοί να εκκλησιάζονται και να λατρεύουν τον Θεό. Ανήγειρε μεγαλοπρεπείς ναούς, όπως την Αγία Ειρήνη Κωνσταντινουπόλεως. Στον δε Ναό των Αγίων Αποστόλων, που επίσης έκτισε ο Μέγας Κωνσταντίνος, προσπάθησε να συγκεντρώσει τα ιερά Λείψανα των Αγίων Αποστόλων.

Στα θεάρεστα αυτά έργα του Μεγάλου Κωνσταντίνου μεγάλη ήταν η συμβολή και της χριστιανής μητέρας του, της Αγίας Ελένης, η οποία μάλιστα, πήγε στους Αγίους Τόπους, να βρει τον Τιμιο Σταυρό του Κυρίου και να κτίσει στην Ιερουσαλήμ τον Ναό της Αναστάσεως, στη Βηθλεέμ το Ναό της Γεννήσεως του Κυρίου και άλλους.

Η Αγία Ελένη, αφού διήλθε το υπόλοιπο της ζωής της με προσευχή, με θαυμαστά έργα φιλανθρωπίας και πολλές αγαθοεργίες, ανεπαύθη εν Κυρίω περί το έτος 328, σε ηλικία ογδόντα περίπου ετών. Η Εκκλησία την ανεκήρυξε Αγία και την εορτάζει την ίδια μέρα με τον υιό της, τον Ισαπόστολο Άγιο Κωνσταντίνο.

Ο Μέγας Κωνσταντίνος ενδιαφέρθηκε για την σύγκληση, της γνωστής σε όλους, Α' Οικουμενικής Συνόδου στη Νίκαια της Βιθυνίας, η οποία αντιμετώπισε την αίρεση του Αρείου και διατύπωσε το Χριστολογικό Δόγμα στο Σύμβολο της Πίστεως.

Πολύ συγκινητικά είναι όσα εξιστορεί ο σύγχρονος του Μεγάλου Κωνσταντίνου ιστορικός Ευσέβιος Επίσκοπος Καισαρείας της Παλαιστίνης, για την τελευταία περίοδο της ζωής του πρώτου αυτοκράτορα που βαπτίστηκε χριστιανός: Οι ελεημοσύνες και οι ευεργεσίες του Κωνσταντίνου συνεχώς αυξάνονταν και προκαλούσαν τον σεβασμό, την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη όλων στο πρόσωπό του. Όταν δε, μετά την κατήχηση που είχε δεχθεί, αισθάνθηκε ότι η ψυχή του ήταν έτοιμη να δεχθεί το Άγιο Βάπτισμα κάλεσε ο Κωνσταντίνος -γράφει ο ιστορικός Ευσέβιος- τους Ορθοδόξους Επισκόπους που τον συνόδευαν και τους εξέφρασε την επιθυμία του να λάβει επιτέλους το άγιο Βάπτισμα, λέγοντας τα ακόλουθα αξιωμακρινόμενα λόγια: *«Αυτός είναι ο καιρός, που περίμενα από χρόνια με πόθο και προσευχή, ελπίζοντας να αξιωθώ της σωτηρίας από τον Θεό»*. Τότε οι αρχιερείς βάπτισαν τον μακάριο Κωνσταντίνο και τον μετέλαβαν τα άχραντα Μυστήρια. Κι αυτός, σαν βγήκε από την αγία κολυμβήθρα, φόρεσε τα λευκά ενδύματα του Βαπτίσματος - τα οποία και δεν απέβαλε μέχρι την κοίμησή του- και ξέσπασε σε δοξολογία προς τον Θεό. (PG 20, 1213-2) Ο Άγιος Κωνσταντίνος κοιμήθηκε την ημέρα της Πεντηκοστής του έτους 337. Έζησε δε, γύρω στα εξήντα τρία χρόνια.

Μελετώντας τη ζωή του Μεγάλου αυτού Αυτοκράτορα και Αγίου βλέπουμε ότι παρόλο το υψηλό αξίωμά του, τη μεγάλη δόξα που απέκτησε, αλλά και τον πλούτο που μπορούσε να διαχειρίζεται, δεν περιορίστηκε σ' αυτά. Η ψυχή του κάτι άλλο αναζητούσε. Ο βαθύς πόθος του ήταν η σωτηρία της ψυχής του όπως το φανέρωσε στην τελευταία περίοδο της ζωής του. Όταν μετά από βαθειά μετάνοια, για όσα άσχημα ως άνθρωπος έπραξε στην πολυκύμαντη ζωή του, βαπτίστηκε, αισθάνθηκε απόλυτα ικανοποιημένος και ευτυχισμένος. Τίποτε πλέον δεν επιθυμούσε από τα επίγεια μεγαλεία. Όπως πάλι γράφει ο ιστορικός Ευσέβιος: Δεν θέλησε πια ο Κωνσταντίνος να περιβληθεί τη βασιλική πορφύρα! Ανέπεμψε δε αμέσως μετά τη βάπτισή του ευχαριστήρια προσευχή προς τον Θεό, επιλέγοντας τα εξής: *«Τώρα γνωρίζω ότι είμαι πράγματι μακάριος. Τώρα γνωρίζω ότι δείχθηκα άξιος της αθάνατης ζωής. Τώρα γνωρίζω ότι έγινα μέτοχος του θείου φωτός»!*

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, όλα αυτά αποτελούν μια πρόκληση για μας: Εμείς αισθανόμαστε ποιας δόξας και τιμής αξιωθήκαμε με το Άγιο Βάπτισμά μας; Θεωρούμε ότι πάνω απ' όλα τα επίγεια αγαθά, υψηλές θέσεις, αξιώματα και μεγαλεία της ζωής αυτής, προτεραιότητα έχει η εξασφάλιση των αγαθών της αθάνατης ζωής; Ας το σκεπτόμαστε αυτό συχνά και αναλόγως ας ενεργούμε, με τις πρεσβείες των Αγίων Ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Ελένης. Αμήν.